

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Kedden.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ÁVÉD JÁKÓ

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.

Kiadó: PAPP GYÖRGY

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

Az áremelés nemzeti veszedelem.

Nines talán ország a kontinensen, ahol nagyobb volna a drágaság, mint Magyarországon, az pedig kétségtelen tény, hogy a fővárosnál drágább várost keresve sem lehet találni. Az áremelkedések tíz év óta tartják következetesen izgalomban a városnak és az országnak különösen közép és alsóbbbrangú néprétegét. Statisztikailag van már kimutatásos bizonyítékunk, hogy az elmúlt évtized alatt a háztartási cikkek költségei 83%-al nőttek az országban, nem is szólva Budapestről, ahol az árak megduplázódtak, sőt egyes élelmi cikkek már háromszoros árban kelnek el.

Tudjuk, hogy legjobban a munkást, a kisiparost, a kiskereskedőt, a gazdálkodót és a rosszul fizetett tisztviselői kart sújtja a drágaság. Minthogy egyedül ők azok, akik máról holnapra élnek. Ők azok, akik dolgozva keresik meg a megélhetéshez legszükségesebb kellékeket. Bármely élelmezési cikk egységmértéke akár egyetlen fillérrel is ha megdrágul, ez a kisember költségvetésében igen jelentékeny összeget képvisel. Vagy le kell szorítania igényeit és be kell érnie a megskottnál silányabb élelmi, vagy ruházkodási, vagy lakásbeli szükséglettel, vagy pedig fokozottabban kell kifejtenie azt az ipari készséget, amelyet megtanult. Mind a kettő határozottan káros. Egy okos könyv kifejti, hogy az ember minden vágyakozása és minden szükségleteinek fokozására és tökéletesítésére irányuló törekvése a megismerésen alapul. Aki megismerte a jót, az igen könnyen felejtí a régi rosszat és csak a körülmények rendkívül nyomasztó hatása alatt képes megint a régebbi életmód felvételére. Azért egy rosszabb életmód

foglalására senki el nem határozza magát. Megmarad tehát a másik föltétel, az, hogy többet dolgozzunk. Ami még károsabb a fizikumra, mint a silányabb étrend.

Minden szocziális intézménynek alapját az képezi, hogy az ember minél kellemesebb és lendületesebb életmódhoz jusson. Azért játszik a bérharczokban a munkaidő leszorítása olyan nagy szerepet. Az ember nem lehet rabszolga, vagy háziállat szerepére kárhozthatva. Az embernek szükséges valamelyes szórakozás is és a legelemibb szükségletek egyikehez tartozik a tiszta és kényelmes lakás.

Ez a nagy és sokoldalú elemi szükséglet készíti a munkásokat az újabb követelések támasztására és ez oka annak, hogy az országban nyakra-főre csinálódnak a kartellek, amelyek zordul a karmaik között tartják a szabad versenyt és oly árakat csinálnak, amelyek a felsőbb vagyonos osztályt megerősítik vagyonukban, de annál többet ártanak magas áraikkal a köznek.

A fonák helyzet pedig megcsinálja a legveszedelmesebb tagosítást. Mert a nép éppen a sok munka által képtelen a magasabb szórakozásra. Mert el nem képzelhetünk egy munkás embert, akit egy irodalmilag tökéletes színmű mulattatna. Az ő mulatságának színhelye a korcsma, a mulatságon pedig az alkohol. Ez a szomorú tény okozza a népesség jó nagy részének a züllesztését.

Ámde körülbelül így vagyunk a középréteggel is. A hivatalnoknép körülbelül ugyanilyen szerepre van kárhozthatva. Részint a helyzetnek csekély javadalma-zása, részben a művészeti eszközök hiánya okozzák, hogy ezek az emberek is az iszákosság áldozatai igen gyakran.

Kinosan hat leírni ezt az igazságot, de a sebet csak úgy lehet meggyógyítani, ha ismerjük annak ke-

letkezésének okát és fejlődését is. Menjünk csak bármely magyar városba, nem-e találunk mindig intelligens embereket a boros kancsó mellett. Miért? Mi oka ennek az elfajulásnak? Semmi más, mint a megismerés hiánya. Ezek az emberek naphosszat hivatásukkal vannak elfoglalva és így alig jut számunkra idő, hogy magukat képezzék. Soha nem voltak abban a helyzetben, hogy igazi műveltséget szerezzenek maguknak. Ami műveltségük van, az tisztára sablonos. Iskolai. Amit bizonyos létrafok gyanánt vesznek bizonyos állások elérésére. Az alkoholnak az a veszedelme is megvan, hogy felejtet és ők felejtik nyomorukat addig, míg megint a napi munka felejtet. De ez már kész degeneráció. Ez ellen küzdeni kellene az államnak épűgy, mint a társadalomnak. Mert a nemzet gerinczét kezdi ki. A végokban: a drágaságban kell keresnünk a fekély orvoslását.

Az építők és munkások egymáshozí viszonya.

Az építetők figyelmének felhívása a „Gyulafehérvári építő iparosok szövetségére.”

Irta: **Daubravszky Gyula** az építő iparosok szövetségének titkára.

Magyarország kőműves- és ács munkásainak immár egy éve tarto bérharczai és sztrájkjai arra kényszeríteték az építőmestereket, hogy a munkások határtalan követeléseik és a mesterek meg azok megbízottjaikkal szemben tanusított eljárásuk ellensúlyozására szövetséget létesítsenek. Így alakult meg Budapesten 1907. január hó 19-én a „Magyar építő iparosok országos szövetsége”, s ennek folyamányaként a vidéken s így többek között helyben is a „Gyulafehérvári építő iparosok szövetsége”, mely élén Jírászek Ferencz építész-

T Á C Z A.

Női gazdasági iskola.

(Vége).

II. Elméleti tárgyak.

1. Vallás-erkölcsstan. A növendékek megelőzőleg szerzett vallás-erkölcsstani ismereteinek ismétlése és a a gyakori életnek megfelelő kibővítése.

2. Társadalmi illemtan. Az erkölcsös társadalmi élet illemszabályainak ismertetése. A helyes modor s ildomos külső viselkedés másokkal való érintkezésben, a magán-, családi és társadalmi élet különböző viszonyaiban.

3. Háztartástan. A nő szerepe a házigazdálkodásban. A háztartási javak értéke. A jövedelem nemei s azok felhasználása. A szükséges és szükségtelen kiadások. Költségvetés és háztartási napló. A lakás megválasztása és beosztása. A czélszerű és izléses lakásberendezés. A lakás rendbentartása. — A világítás, fűtés. A táplálkozás. Az élelmi szerek tápláló értéke. — A fűszerek. Ételek s italok ismertetése. Az élelmiczikkek beszerzése. A piac és vásárcsarnokok. — A ruházkodás és ruházati anyagok ismertetése. — Az izlés és divat. A ruhaneműek gondozása. A szappanfőzés. A mosás, szárítás, mángorlás, keményítés, vasalás. — A eselések és a velük való bánásmód. A munkamegosztás a háztartásban. A gyermeknevelés. A nő, mint a családi élet középpontja. A házi tűzhely szentsége.

4. Egészségstan. Az egészség. A lakosság szaporodása s fogyása. Az emberi test. A mozgás és érzés.

Az érzékszervek. A lélegzés. A beszéd szerve. Vérkeringés. Emésztés. Levegő. Táplálkozás. Az egyestápszerrek. A szeszes italokkal való visszaélés. A dohányzás. A test és testrészek s szervek ápolása.

A gyermek ápolása. A munka és pihenés. A jótékonyság. Az egyes fertőző betegségek s azok ellen való védekezés. A köztisztaság. A fertőtlenítés. Az oltás. Betegápolás. Az első segélynyújtás különböző baleseteknél.

5. Háztartási számtan és könyvvitel. A négy alapmivelet begyakorlása a háztartásban előforduló gyakorlati példákkal. Háztartási napló szerkesztése. Háztartási költségvetés. A hármasszabály alkalmazása a konyhai receptek átalakításánál. Százalékszámítás. Nyereségvesztesség számítás. Kamatszámítás. Értékpapírok ismertetése és ezekre vonatkozó számítások. Az amortizáció.

Az egyszerű könyvvitel alapvonalai alkalmazva a háztartási, kertgazdasági s majorsági számvitelre.

6. Kertgazdaságtan. A kertgazdaság gyakorlati részeihez szükséges alapismeretek nyújtása. (L. a gyakorlati tárgyak között.)

7. Állattenyésztéstan. Az állattenyésztés és tejgazdaság gyakorlati részeihez szükséges alapismeretek nyújtása. (L. a gyakorlati tárgyak között.)

Jegyzet. A felsorolt elméleti tárgyakon kívül az oktatás kiterjed még a hazai viszonyainknak megfelelő háziiparok ismertetésére is.

A gyakorlati és elméleti tárgyak az iskola tanfolyamainak rendes tananyagát képezik, tehát olyanok, melyekre az intézet rendes növendékei kötelezve vannak.

E rendes tantárgyakon kívül vannak még egyéb rendkívüli, tehát nem kötelező tárgyak.

Rendkívüli tantárgyak. 1. Angol nyelv. 2. Franczia

nyelv. 3. Német nyelv. 4. Zene, (zongora, czimbalom hegedű.) 5. Ének. 6. Táncz. 7. Festészet.

A női gazdasági iskola teljes tanfolyama két iskolai évre terjed ki, azaz négy félévből áll. — A félévek végén colloquiumok, a tanévek végén rendes vizsgálatok tartatnak.

A tanév október hó elején veszi kezdetét és július hó végén zárul be.

A teljes kétévi tanfolyam sikeres elvégzéséről végbizonyítvány állítatik ki.

A női gazdasági iskola növendékei s azok felvétele. Az intézet növendékei kétfélék: rendes v. rendkívüli növendékek.

Rendes növendékek azok, kik a tanév kezdetén azzal a szándékkal iratkoznak be, hogy a teljes két évi tanfolyamon át az intézet által nyújtandó elméleti és gyakorlati ismereteket elsajátítsák.

Rendkívüli növendékek azok, kik a teljes két évi tanfolyamnál kevesebb időre, vagy az intézet-nyújtotta ismereteknek csak egyik-másik ágára iratkoznak be.

Rendes növendékül csak az vétetik föl, ki életkora 14-ik évét betöltötte s lehetőleg a polgári vagy felsőbb leányiskvla IV. osztályát elvégezte és erkölcsi tekintetben kifogás alá nem esik.

Rendkívüli növendékül, ha erkölcsi tekintetben nem kifogásolható, bárki és bármikor fölvétetik.

A fölvételnél vallásfelekezeti szempontok nem vétetnek figyelembe.

Fölvételre a szülők vagy gondviselő személyes vagy írásbeli érintkezése által a kellő időben kell jelentkezni.

A fölvétel és beiratás díjtalan.

A rendes növendékek minden félév kezdetén (ok-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánezatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)**„Roche”**

Kapható orvosi rendeletre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

szel küzd a dolgozni nem akaró izgatók által felbujtott munkásokkal.

Ezen szövetségek megalakítására építő iparosaink a munkások garázdálkodásának végtelen láncolata után kényszerítve voltak. Tömörülniök kellett, hogy a szervezett, még pedig igen is jól szervezett munkásokkal szemben a siker reményével felvehessék a harcot.

Azonban hála az Istennek, harcra a szövetkezés óta még nem került a sor, mert a munkások jórésze belátta követeléseik tarthatatlanságát, meggondolkoznak, s szépen munkára fognak jelentkezni. Nincs kizárva, hogy lesznek oly munkások is, kik készek lesznek tovább is tartozkodni a munkától, sőt ezek talán még a dolgozni akaró munkások újbóli felbujtását is megfogják kísérelni, azonban reméljük, hogy a közigazgatási hatóság ezek terrorizmusa alól megszabadítandja az érettebben gondolkozó és dolgozni akaró munkásokat.

Mindenesetre nagy kitartással kell építő iparosainknak bírniok, hogy kitűzött céljaikat elérhessék, s a tavaszi időjárás beálltával a munkát megkezdhessék.

Kitartással kell bizony bírniok, mert a helyi építő iparosok között még mind máig vannak olyanok is, kik a szövetségnek nem tagjai, s kiket nem köt az alapszabály azon pontja, hogy „szervezett építő iparosnak csakis szervezetlen munkással szabad dolgoztatnia“. A szövetségen kívül álló építő iparos bárkivel dolgoztathat, csak hogy szervezetlen munkásnak az alapszabályok értelmében nincs megengedve szervezetlen vagyis a szövetségen kívül álló mesternél dolgozni.

Tudtommal városunk deszka- és fakereskedői az építő iparosok szövetségének tagjai (s talán a téglagyárosok is) s mint ilyenek a szövetségen kívül álló szervezetlen mesternél anyagot bármi áron sem adhatnak el. (Legyenek megnyugodva, alig egy-két szervezetlen kőműves van a városban, asztalos talán egy).

Minden megengedett eszközzel kényszeríteni kell ezen urakat a szövetségbe való belépésre. De hát ki kényszeríthet valakit arra, hogy bizonyos szövetségbe belépjen, ha az neki nem tetszik? Mint már fennebb is említve van, az anyagot adó, s mit legelőbb is említenem kellett volna: az építettők. Igenis az építettők elsősorban kényszeríthetik a szövetségen kívüli építő iparosokat a belépésre, s támogathatják szervezett építő iparosainkat céljuk elérésében, ha nem adnak munkát oly építő iparosnak, ki a szövetségnek nem tagja, s ki szervezett munkásokkal dolgoztat, mert mást nem kap, s ki kivan téve továbbra is a munkások végnélküli garázdálkodásainak s annak, hogy egy szép napon munkásai faképnél hagyják, s ezzel úgy ő, mint az építettő nagy kárt és kellemetlenséget szenvedhet.

Ezért kívántam az építettők figyelmét a szövetke-

zett építő iparosokra felhívni s kérni azok részére támogatásukat. Gondolják meg mily rengeteg kár érte egyrészt az építő iparosokat, másrészt a további kihul-lámzások folytán az egész ország közgazdaságát, a munkások eddigi okvetetlenkedései folytán.

Éppen ezért legyenek segítségére a szervezett építő iparosoknak, s mondják ki, hogy csakis ilyennel fognak építtetni.

* * *

Mi ezt a közérdekű cikket közzétettük, de nem azzal az elhatározással, hogy a másik fél elől elzárniók a megnyilatkozást. A kibeszélés megegyezést szülhet és mi ennek vagyunk a barátai.

Szerk.

A magyar tanítóság a magyar iparért.

Írta: **Kuthi Zsigmond**, derecezeni igazgató-tanító.

Huszonnyolezezer tanító 14.000 iskolában az évnek 8—9—10 hónapján másfélmillió gyermeket tanít. Eltekintve attól, hogyha átlagosan minden iskolás gyermek évente csak 1 koronát költ írószerekre és azokat hazai forrásból szerzi be, másfélmillió korona marad magyar földön, 28.000 intelliges tanító közvetve is óriási erkölcsi befolyást képes gyakorolni 1¹/₂ millió zsege fogékony gyermekre és azok által a szülőkre. Ha csak minden tizedik szülőt nyerünk meg a gyermekek által, 150.000 családot nyertünk meg a jó ügynek. És ha mindegyik 150.000 családnál csak azt értük el, hogy évente 100 koronát költenek honi cikkeknek, a mely 100 koronát eddig idegen árukra költötték, az is 15 millió koronára rugna, hozzátevé még az előbbi 1¹/₂ milliót, az már 16 és fél millió korona a mivel a honi ipart gazdagították. Hogy mit tehet a tanító a honi ipar és kereskedelem felvirágoztatása érdekében, azt fölösleges hangsúlyoznom: a tanító kezében van az a varázskücs, a mely megnyitja a szülők szívét. Egy kis leányt tanított a feleségem, a kinek minden toilettézikkét a lábbelítől a kalapig Bécsből hozatták a szülők; nőm addig-addig magyarázgatta a tanulóinak ennek a ferdességét és káros mivoltát, hogy a gyermek otthon kijelentette szüleinek, ő bizony nem veszi fel magára a bécsi holmit. Utóbb megtérítette nőm az egész családot és a család által még több családot.

Az emberek alapjában véve indolensek és a szokás, a megszokottság hatása alatt állanak. Megszokta a Milli gyertyát, stockeraui lencsét, boszniai szilvát, svéd gyufát stb., stb. De ha felvilágosítjuk azt az alapjában véve jó közönséget, hogy van már most több magyar gyár, a mely épen olyan jó gyertyát gyárt, mint ezelőtt Milli, hogy a szepesi, abaujvármegyei, felvidéki lencse

A benlakó növendékek tartoznak magukkal hozni:

1. Feherneműből: 6 nappali és 3 hálóinget, 3 hálókabátot, 6 nadrágot, és alsószojnyát, 12 pár harisnyát, 12 zsebkendőt, 6 törülközőt, 2 ágyhuzatot és 3 portörülőt.

2. Ágyneműből: tetszés szerint.

3. Asztalneműből: 3 asztalkendőt.

4. Felsőruhából: felöltőt, kalapot, cipőt stb. tetszés szerint, kívánatos azonban, hogy a növendékek a legnagyobb egyszerűsége törekedjenek.

Szükséges továbbá: 1 kerti kalap, 1 nagykendő, 1 pár reggeli cipő, 1 pár sárcipő, — azonkívül: ruhas fogkefe, fésű, szappan, ócska keztyűk s házitükör.

A háztartási munkálatok közben használandó fehér és színes kötenyt s gazdasz-fejdiszt az intézet kényszerített ügy a benlakó, mint a bejáró növendékeinek, az előállítási ár megtérítése mellett.

Az intézet ugyan nem követeli, de a szórakozás és testedzés céljából ajánlatos, hogy a növendék egy tennisz-rakettet, egy pár koresolyát s egy uszórúhát is hozzon magával.

Különös említési érdemel, hogy a női gazdasági iskola, mely feladataul tűzte ki a természetes hivatásukra, a reális élet követelményeire előkészíteni növendékeit, — e célból nem elégszik meg a fent vázolt ismeretek nyújtásával, hanem, hogy növendékei az életet több oldalról megismerhessék s így hivatásuk helyes tudata s helyes életfelfogásuk kialakulhasson, szellemi látókörük minél jobban kibővíljön, — minden lehető alkalmat megragad s növendékeinek szabad-, szünetelő vagy sétatidejét a lehetőséghez képest a kellő ellenőrzés mellett hasznos és kellemes kirándulásokra, közhasznú intézetek, gyárak, kórházak s egyéb jótékonyági s emberbaráti intézetek látogatására s tanulmányozására — szóval több oldalú hasznos tapasztalatszerzésre fordítja.

Lipsey Viktoria,
főnöknő.

épen olyan jó, mint a stockeraui; a bányai szilvával, szilvaizzal a parajdi, győri, pesti gyufával nem vetekedik más külföldi ezikk; a magyar gyógyszerészek készítette kozmetikai és desinficiáló szerek ép oly jók, mint a külföldiek; a Pelikán és Gyukits-fele kalap ép oly jó, mint a Habicht vagy Ita; a magyar keztyű épenséggel fölveszi a versenyt a svédvel (pécsi, győri, debreczeni, budapesti), a magyar pótkávét ép oly jó, mint a Frank-fele Linzből*), mert hiszen ez is, az is, csak katanggyökérből meg egy kis zsiradékból áll — ha mondom, mindazt megértetjük a nagyközönséggel: lehetetlen, hogy ne fogjon rajta, mert minden tisztességes ember szereti hazáját. Csak ne sajnálja a tanító a fáradságot. Beszéljen, magyarázzon az iskolában, a társadalomban, a kávéházban, olvasóköri, népgyűlésen, szóval, a hol tere nyílik. Ime a német, a francia, az angol polgár már annyira ki van oktatva arra nézve, hogy ha üzletbe megy zsebkést, pénztárcát, nyagravalót venni, első sorban megnézi honi ipar-e vagy nem? Való igaz, hogy bennünk ez az érzék nem fejlődhetett ki annyira, mert iparunk még fiatal. De hála Istennek már ma egészen izléseesen öltözködhettünk tetőtől talpig honi ipari cikkekben a nélkül, hogy csizmadia varrta lábbelít és gubásverte gubát kellene magunkra öltönnünk, mint egy ungvári tanárom, a ki a hatvanas években ilyen ruházatban tanított bennünket a róm. katolikus gymnasiumban, nem akarván idegen portékát viselni! Isten áldja még halóporában is!

A zsolnai, gácsi, brassói posztó szép is, jó is. De még ha egy kis áldozatot is kellene hoznunk, attól se volna szabad visszariadnunk! Tizenkétmillió szinmagyar lakik hazánkban; ha mindenki átlagosan évenként elelmi, ruházati, kozmetikai és luxuscikkeknek csak 100 koronát költene honi iparkészítményre, úgy 1200 millió korona itt maradna évenként. Ez nem fantázia és nem túlságzott remény, hanem tisztán számítási szabály. Kísérlejk meg! És ha felvirágozik a haza, úgy a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak nem fog gondot okozni az, hogy 6 vagy 10 milliót vegyen-e fel a tanítók fizetésének rendezésére.

Dixi et salvavi animam meam!

„Az Iparvédelemből.“

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1907. április 9.

— **Kinevezés az állategészségügyi bizottságba.** A földmívelésügyi miniszter gróf Teleky Árvéd országos képviselőt a szervezett országos állategészségügyi bizottságba rendes tagul nevezte ki.

— **Birói kinevezések.** A király Lászlóffy József nagyenyedi járásbírói albirót a nagyenyedi járásbíróshoz, Puskarai Zakariás abrudbányai járásbírói albirót az abrudbányai járásbíróshoz és Havas Sándor dr. marosludasi járásbírói albirót a marosludasi járásbíróshoz járásbírókká nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A közoktatási miniszter Kohn Ilona vizaknai óvónót a nagyboesköi óvodához helyezte át.

— **Esküvő.** Dr. Gerbert Ottó és Eperjesy Margit f. hó 13-án déli 1¹/₂ órakor tartják esküvőjüket Budapesten a krisztinavárosi r. kath. templomban. (Lakás I. Logody-utca 33.) — Az ünnep harmadik napján kötött házasságot Lászlóffy József nagyenyedi kir. albiró Fitori Etelkával és Székely János nagyenyedi kollégiumi tornatanár Várhelyi Annuskával.

— **Mennyegző.** Győrfi Rudolf helyi születésű kerekese segéd 1907. ápril hó 8-án kötött törvényes házasságot Grób Anna hajadonnal, özv. Grób Jakabné leányával.

— **Eljegyzés.** Dr. Nagy Samu, marosújvári ügyvéd, a „Marosújvár“ felelős szerkesztője, eljegyezte Révay Margitot Sepsiszentgyörgyön.

— **Gyászhir.** Várhelyi Károly nagyenyedi kereskedő életének 75-ik évében márczius hó 31-én meghalt.

— **A választók névlajstromát** 1908-ra az Ávéd Jakó nyug. igazgató elnökle alatt, Ujházy Béla v. tanácsos és Csécskedy József v. pénztáros tagokból álló összeíró bizottság f. hó 2-től 6-ig összeállította, illetőleg kiigazította s a központi bizottságnak benyújtotta. Össze van írva összesen 675 választó, tehát 55-tel több, mint 1907-re. A bizottság a kimaradtakat azok

* A magyar szentkorona birodalma területén két pótkávét gyártó céget ismerünk és pedig Frank Henrik és fiai (gyárai Kasán és Zágrábban), továbbá a „Patria“ pótkávét-gyár Nagykanizsán. Csak e cégek hazai gyártmányait fogadjuk el. A kassai gyártmány dobozát Magyarország czimere, a zágrábiét a társországok czimere díszíti. A kassai gyár dobozain a gyár képe vörös színű.

(Szerk.)

tóber és márczius 1.) előzetesen 100 korona tandíjat fizetnek.

A rendkívüli növendékek, ha már a rendes tantárgyak közül kettőre (pl. főzés és varrás) iratkoznak be, félévre a rendes 100 korona tandíjat fizetik. Egy rendes tantárgy tandíja félévre 50 korona. Rendkívüli növendékek félévnél (öt hó) kevesebb időre föl nem vétetnek. A félévi tandíj előzetesen fizetendő.

Tandíjfizetési kedvezményekre, vagy tandíjmentes-ségre — legalább egyelőre — nem nyújt kilátást az intézet.

Rendkívüli tárgyak tanításáért külön tandíj fizetendő, mely a felvételnélkor a tárgyak szerint állapítottak meg.

Minden megkezdett, habár teljesen ki nem töltött félév teljes félévnek vétetik s ennél fogva a félévre lefizetett tandíj a félév közben való kilépés esetén már részletileg sem térítettik vissza.

A benlakás föltételei. Azon növendékeknek, kik a tanév folyamán az intézeti benlakást és ellátást akarják igénybe venni, a fentebbi általános tudnivalókon kívül még a következőket kell szem előtt tartaniok:

Benlakásra és ellátásra csak keresztény vallású növendékek vétetnek föl.

Rendes növendéknél a benlakás előzetesen fizetendő havdíja: 50 korona, melyben az étellezésen és lakáson kívül a mosás, fűtés és világítás díja, szóval az egész ellátás és gondozás értéke is befoglaltatik. Ezenkívül az egész évre az orvosi kezelés költségeire s az intézeti eszközök használata ezimen összesen még 20 koronát köteles minden növendék a belépéskor fizetni.

Rendkívüli növendék, ki az intézeti benlakást és ellátást egy évnél kevesebb időre veszi igénybe, havonként 70 koronát s orvosi és egyéb költségek ezimen egész tartózkodási idejére 12 koronát fizet.

A mely növendék az intézeti benlakást és ellátást a nagy szünidőre is igénybe akarja venni, tápdíjúl a szünidő alatt havonként szintén 70 koronát fizet.

megjelölésével együtt a kimaradásról értesítette, azokat pedig, kik elköltöztek, de gyulafehérvári választójog-sultságuk épségben maradt, nyilatkozatra szolította fel, hogy itt akarják-e jogaikat gyakorolni.

— **Halálozás.** Löwy Mihály izraelita magántanító 1907. április hó 8-án 70 éves korában elhalt.

— **Magyar községnevek.** Alsó-Fehér vármegye alispánja, mivel tudomására jutott, hogy némely járásban a folyó évi fősorozás hirdetményein a községi nevek, nyilván az illető községek tulajdonképpén román ajkú lakosaira való tekintettel, román nyelven irattak ki: figyelmeztette a községi előljáróságokat, hogy az 1898. évi IV. törvénycikk 5. §-ának rendelkezéséhez képest hivatalos hirdetményeken a községnevek még akkor is a hivatalos néven, tehát magyar nyelven irandók, ha a hirdetmény nem az állam hivatalos nyelvén van is szövegeztve.

— **A keleti vallásu magyar nemzeti egyház szervezése** czimen Reiner Zsigmond dr. miniszteri titkár 65 nyomtatott oldalra terjedő füzetet irt. A füzet annak kimutatását tartalmazza, hogy lehet is, kell is és szükséges is a magyar anyanyelvű gör. kel. vallásuak számára önálló magyar egyházat szervezni. Az indokolás minden részében meggyőző és a lelkesülségből, mely a füzetben végig huzódik, látszik, hogy szerző a dologba teljesen beleélte magát. De hát így is van, mert hiszen ebben az ügyben háromszor is nyújtott be emlékiratot a miniszterelnökökhöz, nevezetesen báró Bánffy Dezsőhöz, Széll Kálmánhoz és gróf Tisza Istvánhoz, legujabban pedig gróf Apponyi Albert vallásügyi miniszterhez adta be emlékiratát. Szerző mindnyájunk szívéből beszél és beszél olyan értelmesen és világosan, hogy lehetetlen teljesen át nem érteni és lehetetlen vele egybehangzónan nem kérni a nemzeti kormányt, hogy ezen mindennél legsürgősebb ügyben azonnal lépéseket s pedig elhatározó lépéseket tegyen. A szerzőnek pedig elismeréssel adózunk, hogy a dolgot felelevenítette. Olvasóink figyelmét pedig felhívjuk a füzet elolvasására.

— **A húsrágaságra** tekintettel a városi tanács a Holt-Marosnak mintegy 10 katasztrális hold területén halastavat szándékszik létesíteni . . . Makón. A földmívelésügyi miniszter segítségét megígérte. Tanácsunk, — mondja a nagyenyedi Közérdek — Holt-Marosunk és földmívelésügyi miniszterünk nekünk is van, miért ne lehetne halastavunk is! ? . . . Hát igen! miért ne lehetne nekünk is . . . Kérdezzük mi!

— **Gazdasági tudósító.** A földmivelésügyi miniszter a vármegye marosujvári járására nézve Sándor Endre marosszentbenedeki lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **A Székelytársaság** e hó 11-én a rendes helyiségében összejövetelt tart, amelyre a rendes tagokat tisztelettel ez uton meghívja az elnökség.

— **Guillermin L. dr.** genfi fogorvos az 1900. évi párizsi nemzetközi fogorvosi kongresszuson rámutatott a fogápolás hasznos voltára a gyermekeknél 8—18 éves korukig. Tanulságos előadásából kimutatta, hogy az iskolailag megvizsgált gyermekek közül 90% a kefével való fogtisztítást nem ismerte. Pedig a szájüreg elhanyagolása sok betegségnek oka, melyeknek azonban egy hathatós, fogzománcznak nem ártalmas fogtisztítószerrel, a milyen pl. a Kalodont, elejét lehet venni.

— **Iparimunkások jutalomdíjai.** A kereskedelmi Miniszter a kvlozsvári kamara területén lakó és legalább 15 éven át egy ugyanazon műhelyben dolgozó ipari munkások részére 4 drb. egyenként 100—100 koronás állami jutalomdíjra kitüzi a pályázatot. Felhivja a kamara ennél fogva a kolozsvári kamara kerületében működő iparos munkaadókat, tehát ugy a gyárosokat, mint kisiparosokat, hogy legkésőbb 1907. június 10-ig közöljék ama munkásaik névsorát kamaránkkal — az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdekességet bizonyító adatok kíséretében, — kiket a szóban forgó jutalmakra érdemesnek tartanak. Később érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek. A feltételek lapunk kiadóhivatalában olvashatók. Veisz József. elnök. Dr. Gáman József, titkár.

— **Gyűjteménye és Mutatója** az igazságszolgáltatási miniszteri rendeleteknek, curiai és ítélőtáblai döntvényeknek, elvi jelentőségű határozatoknak, a minisztertanács által a hatásköri összeütközés eseteiben és a m.

kir, curia által a jogegyeség érdekében hozott határozatoknak és a miniszteri közleményeknek 1867-től 1906-ig. A „Rendeletek Tára“ és az „Igazságügyi Közlöny“ nem birnak mutatókkal, ennél fogve bennök a keresett dologokról csak hosszas időt igénybe vevő lapozgatás után lehet tájékozódni, csak így lehet megtudni, hogy van-e és minő intézkedés. Ezen akar a munka segíteni s pedig olyképpen, hogy nemcsak az egyes intézkedéseket sorolja, hanem az intézkedés rövid tartalmát is, sőt ha hatályon kívül helyezettett valamely intézkedés, úgy hivatkozik arra is, hogy minő rendelkezés által történt ez. Irta dr. Szabó Alajos aljárásbíró Csikszentmártonban. Ára 6 korona 30 fillér, melyben a postaköltség is van. Megszerezhető a szerzőnél. A munkát az igazságügyi és közigazgatási hatóságok és hivatalnokok, ügyvédek, körjegyzők stb. igen előnyösen használhatják.

— **Endrei Zalán** féle „A világ történelme“ czimű munkának 87-ik füzeté: III. Henrik császár korát, a magyar királyság első idejét és az investitúra-harcot tárgyalja. Színes kép: „Madarász Henriknek elhozzák a koronát“; szöveg közé nyomott képek: Szent Imre a csiksomlyói szárnyoltár oldalán, középkorbeli várurnő vadászaton solymival, III. Henrik császár kihívja a francia királyt, középkori klostrom udvar, szent László pár-baja a kunnal, a pápai legatusok I. Frigyes előtt, VII. Gergely pápa arczképe, Konrád képe, Bonifaczius képe, Mathilda grófnő képe, Sváb Rudolf képe, IV. Henrik Kanosszában, a Kanosszai vár, a császár beiktatja a püspököt, Barbarossza székes kastélya, a maulbronni Klostrom, Barbarossza Palesztinába indul és halála, VI. Henrik, vizen épült lovagvár stb.

— **A keresztes háborúk** kora volt a középkor egyik legérdekesebb világa, a mely egyaránt hozott sok keservet, de sok dicsőséget is. Utóhatásai átalakítólag hatottak a nyugati államok egész életére. Ezt a kort érdekesen, sok képpel mutatja Erdei Zolán-fele Világ történelme 88-ik füzete. A népszerűen megírt munkából, kíváncsra ingyen küld mutatványszámot a Világtörténelme kiadóhivatala Budapest VI. Eötvös-utca 26/D.

— **Sikerült az Orsz. Posztókiviteli Áruház-**
nak (Budapest, Rottenbiller-u. 100. sz.) 1000 vég nagyon
jó minőségű tartós férfiruhaszövetet egy esődbe jutott
posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld
vidékre utánvételt csak 6 koronáért egy teljes férfiöltönyre
elegendő 3 méter nagyon jó, tartós remek mintázatu
szürke, barna és drapp seviotszövetet. Sőtélékét vagy
feketét 7 koronáért. A fenti céget b. olvasóink figyelmébe
ajánljuk.

I R O D A L O M.

* *A choralis ének katekizmus*a. Irta: Birkle Suitoert, O. S. B., fordította: Meiszner Imre. A szerző művével a lelkészkedő papságnak, egyházkarnagyoknak rövid oktatást akar nyújtani a choralisról, mert jól tudta, hogy a papnevelő- és tanítóképző-intézetekben nagyon kevés idő áll rendelkezésre, de az életben sem nyulnak szívesen nagy tankönyvek után. Azért mellőzte a történetet, a liturgikus előírásokat, hanem kimutatja a gregorián dallamok belső szépségét, megismerteti velünk e dallamok szerkezetét, a minék ismerete nagyban elősegíti azok művészi előadását. A szerző beuoni benczés, ki úgyszólván a choralis légkörében él és így nagy közvetlenséggel tárgyalja az anyagot. Magyar nyelvű elméleti choralis könyvünk a lehető legszerényebb; tradicionális choralis tárgyaló tankönyvünk pedig egyáltalán nincs. A fordító tehát érdemes munkát végzett és nagy hála-ra kötelezte a magyar közönséget ezen munkának nyelvünkre való átültetésével. Fordító a magyar helyesírásban következetlen, szavaiban, mondat szerkesztéseiben itt-ott magyartalan. Ez az első magyar nyelvű choralis tankönyv, mely a vatikáni kiadás hangjegytípusaiban van nyomtatva, a mely, mint tudjuk, lényegesen eltér a régebb choralis hangjegyek alakjaitól. Papoknak, papnövendékeknek, egyházkarnagyoknak, kántortanítóknak nélkülözhetetlen e könyv. Kapható a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest, Kecskeméti-utca 2. sz. Ára: 2 korona.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 21-én tartott 75-ik közgyűlésén terjesztették be az 1906. évi mérlegek.

Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok ovációban részesült, melyek a világ minden részéből a legszívésebb formában megnyilvánultak.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 849.570,242 korona és 52 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 38.862,847 korona és 74 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.657,486 korona 07 fillérrel 232.734,149 korona 05 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tükörüveg-biztosítást a díjbevétel 15.386,704,734 korona biztosítási összeg után 25.505,395 korona 14 fillér volt. miből 9.306,044 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordítottat, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 16.199,350 korona 69 fillérre rugott, mely összegből 11.538,632 korona 29 fillér mint díjtartalék minden teherő! menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 103.743,787 korona 95 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.916,243 korona 47 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.676,243 korona 96 fillérre rugott.

Károkkért a társaság 1906-ban 34.650,665 korona 27 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 861.570,345 korona és 95 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 45.014,452 korona 75 fillerre ruagnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 17.013,704 korona 71 fillerre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1.119,637 korona 54 fillért tesz ki. Ezeken kívül fennáll még egy 1.471,110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 270.052,078 korona 64 fillérről 292.979,592 korona 76 fillérré emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 51.530,990 korona 74 fillér 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 22.590,292 kor. 99 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2.228,403 kor. 80 fillér. 4. Értékpapírok 201.268,234 kor. 28 fillér. 5. Tárcza váltók 664,481 kor. 84 fillér. 6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7.350,000 kor. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával 7.347,189 korona 14 fillér, összesen 292.979,592 korona 76 fillér.

Ezen értékekből 60,5 millió korona magyar értékekre esik.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, szövegben illusztrált **forrájegyzéskemet**, 3000-nél több ázissal, mindennemű **nikkell**, **ezüst**, **arany** és **ezüst** árunk, **hangszerek**, **szolid** és **boráruk** stb.-ről **eredeti gyári árban**.
Nikkell remontoir óra ..... K 3.-
System Roskopf patent óra ..... K 8.-
Svájci eredeti system Roskopf patent ..... K 5.-
Bejegyzett „Sas Roskopf” nikkell-em. K 7.-
Ezüst remontoir óra „Glória” művel K 7.00
Ezüst remontoir óra dupla fedővel ..... K 11.50
Ébresztőóra K 2.90, Konyhaóra ..... K 3.-
Schwarzwaldi óra K 2.80 Kakukóra ..... K 5.00
Mindn óráért 3 évi írásbeli jótállás. 15%
oson kockázat! Beoszerelés megengedve
vagy a pénz vissza!

KONRÁD JÁNOS
Első óragyár és zétküldési áruház
Brüx 1944 szám. (Csehszág.)

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvószer.

A mohai Ágnes forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbféle **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek.** 26 év óta bebizonyosodott, hogy **még ragályos betegségekől is,** mint typhus, cholera, megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai **Ágnes-vízzel éltek. Legjellemzőbb orvosi szak- tekintélyek által ajánlva.** Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások másiéltetésénél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél,** sőt még a szódaviznél is **olcsóbb;** hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb **vi-** **déki** városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét **ingyen kapható. A forráskezelőség.** — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

KEDVELT BORVIZ! Főisktár: **Id. Misselbacher J. B.** czégnél **Gyulafehérvárt.** **KEDVELT BORVIZ!**

Nyilttér.

Stattin Róbert cukrázdája Gyulafehérvár.

T. cz.

Ezennel van szerencsém nagyrabecsült vevőimnek b. tudomására hozni, hogy a gyulafehérvári cukrázda üzletemet beszüntettem és Nagyszebenben, Nagydísnódi-utca 28. sz. alatt egy új cukrázda üzletet nyitok.

Az itteni tartózkodásom alatt irányomban tanúsított bizalomért és jóakarattért hálás köszönetet mondva maradok

Kiváló tisztelettel
STAT TIN RÓBERT.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Sacq's
Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatára folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

A nagyszebeni általános takarékpénztár
jelzálogkölcsenei.

A nagyszebeni általános takarékpénztár ad jelzálogkölcseinket félévi (tő-két és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. $5\frac{1}{4}\%$ kamatláb** mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K:
- 41 évi törlesztésnél** (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 29 K. 60 f;
  - 35 évi törlesztésnél** (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 31 K. 08 f;
- B. $5\frac{1}{2}\%$ kamatláb** mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K:
- 44 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél** (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 30 K. 01 f;
  - 27 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél** (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 35 K. 07 f;
- C. $5\frac{3}{4}\%$ kamatláb** mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K:
- 40 évi törlesztésnél** (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 31 K. 84 f;
  - 25 évi törlesztésnél** (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 37 K. 47 f;
  - 10 évi törlesztésnél** (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 65 K. 05 f;
- D. 6% kamatláb** mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K:
- 32 évi törlesztésnél** (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 34 K. 98 f;
  - 23 évi törlesztésnél** (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 39 K. 81 f;
  - 18 évi törlesztésnél** (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után = 45 kor. 05 f;
  - 15 évi törlesztésnél** (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 kor. után = 50 kor. 09 f.

Valamennyi kölcsön **készpénzben** fizetetik ki. Ereszteteket elfogad **Rajnay Ignác** ügyvéd Gyulafehérvárt, a ki egy szersmind minden felvilágosítást nyújt.

Miii az?! . . . . Papa megengedte, mert
Jakobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvely.

Figyelem! Valódi csak szivarládikában.

Sz. 484—1907. t.kkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint t.kkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pap János oláh-dályai végrehajtónak Csuka Isarie oláh-dályai lakos végrehajtást szenvedett elleni 20 K. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, az o.-dályai 1276. sz. tjkvben A. + 2. rdsz. alatti egész ingatlanra, az o.-dályai 1318 sz. tjkvben A. + 6. rdsz. alatti ingatlanokból Csuka Isariét megillető $\frac{1}{12}$ -ed rész jutalékára összesen 681 K. 80 fill. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fent meg-

jelölt ingatlanok **1907. évi április hó 16-ik** napján d. e. 9 órakor O.-Dálya község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben avagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában előirt árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 2. §-ában kijelölt értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék t.kkvi hatósága.

Gyulafehérvár, 1907. évi január hó 31-én.

A kivonat hitelességét igazolja

A t.kkvi kiadó.

MEGHÍVÓ.

A Gyulafehérvári Kerületi Betegsegélyző
Pénztár f. évi április hó 14-én vasárnap d.
e. 11 órakor tartja az iroda helyiségében

évi rendes közgyűlését

melyre a t. közgyűlési kiküldöttek azzal bivatnak meg, hogy a fenti határidőben nem határozatképes számban való megjelenésük esetén a közgyűlés április hó 21-én vasárnap délelőtt 11 órakor fog megtartatni.

Tárgyak: 1. Igazgatósági jelentés az 1906. évi működésről és a számadások feletti, valamint a felmentvény iránti határozathozatal. 2. Indítványok, melyek a közgyűlés első határnapja előtt 5 nappal az elnökséghez írásban beadattak. 3. Az alapszabályok értelmében kilépő igazgatósági rendes és póttagok helyeinek betöltése, valamint a felügyelő bizottság és a választott bíróság újból való megválasztása. Gyulafehérvárt, 1907. márcz. hó 30.

Az igazgatóság.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényénél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor évtasok legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —

Főraktár: **Török József** gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

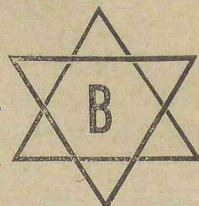
Pártoljuk a hazai ipart!

Ha mosószappant vásárol, kérjen „csakis“

**Breckner János-féle
SZAPPANT**

A legjobb és

Véd-

legolesóbb hazai

jegy.

gyártmányu

mosószappan.

Szolid árák!

Értesítés!

Mély tisztelettel alulirott értesitem az építető nagyérdemű közönséget, hogy miután Czettel Fülöp építési vállalkozó üzletéből f. év április hó 1-től kiléptem,

helyben és vidéken

az építészet terén előforduló minden-nemű munkálatokat, u. m.: teljesen

új épületek tervezését

és felépítését, továbbá javításokat, terrazó-, beton- és e szakmába vágó minden munkálatok eszközését önállóan és jótállás mellett, elvállalom.

Ugy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség szíves pártfogását kéri:

Bozsó Mátás

képesített kőmíves mester.

GYULAFEHÉRVÁRT, Hajós-utca 16. sz.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Eladó házastelek.

Gyulafehérvárt, Traján-utca 29. sz. házastelek, szabadkézből örök áron eladó. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Szélhajtó és görcsésillapító
Bibergeil-cseppek.

Egy 1844. év óta ismert és hasznos háziszert, mely az étvágyat előmozdítja és az emésztést elősegíti. — **1 üveg ára 1 korona.** — Kevesebb mint 2 üveg, utánvét **2 K. 50 fill.** (csomagolással együtt) nem küldetik.

Rendelhető **Bittner Gyula** gyógyszerésznel
Gloggnitz, (Alsó-Ausztria.)

Köhögés!

Vétkezik saját teste ellen az, aki figyelembe nem veszi a

**Kaiser-féle
Mell-
Karamellakat**

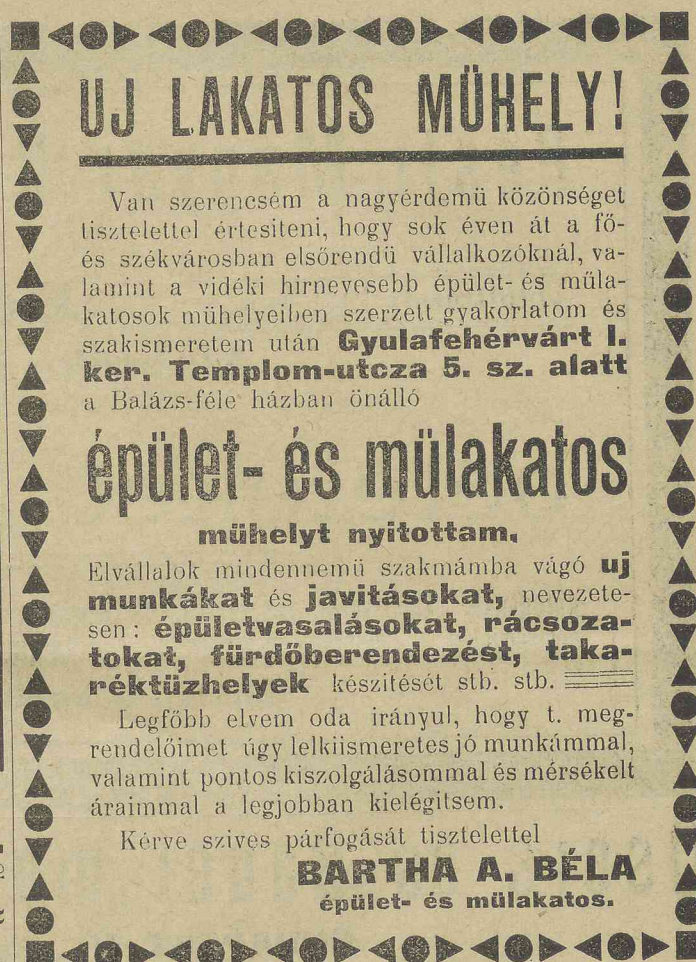
a három fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás és gégekatarrus ellen.

5120 közjegyző által hitelesített bizonyítvány igazolja hogy megtartják, amit ígérnek. 1 csomag ára 20 és 40 fill. — Doboz ára 80 fillér. —

Kapható: **Nicolaus Vlád** gyógyszerertárában
= Gyulafehérvárt. =

Sirnak az olyan gyermekek, a kik sok higitatlan tejet kapnak, mert sok benne a sajtanyag, s ez okozza, hogy a gyomorban a tehéntej durván alszik meg, a bélbeli erjedéstől pedig a reszketőhártya feltolódik és alkalmatlanságot okoz a gyermekeknek. A Kufeko-féle gyermek-lisztnek a tejhez keverése csökkenti a sajtanyag durva megalvását és a bélben való erjedést, úgy, hogy a székelés megkönnyebbszik.

Globin
a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztító szer

Az állások később **nyugdíjjal** és esetleg a központba való áthelyezéssel járnak. Irásheli ajánlatok, körülményes adatokkal „Szép jövő“ jelige alatt **Eckstein Bernát** hirdetői irodájába, Budapest, V., Mérleg-utca 12. alá köldendők.

Bergmann és társától Dr. J. Frezza és Tetschen
a) E. marad a naponta beérkező elismerő nyilatkozatok szerint a legmeghatározottabb minden gyógyszerzappanok köz szepők ellen is. Használatát az arzoból puha báronyossá teszi és rózsaszínt idéz elő. — **Kap-
ható 80 filléres darabokban minden gyógy-
szertárban, drogueria-, parfin-, szappan- és
fodrázs-üzletben.**

A gyulafehérvári főgynökseg: Deutsch Adolf.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilardságú **Portland-Cementet** aján olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. czégnél.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszebeni fiókja,

Nagypiacz 2. szám.

Alapított 1841-ben.

Főintézet Budapesten.

Alapított 1841-ben.

Alaptőke és tartalékalapok 92 millió korona.

Elfogad

betéteket takarékkönyvecskékre

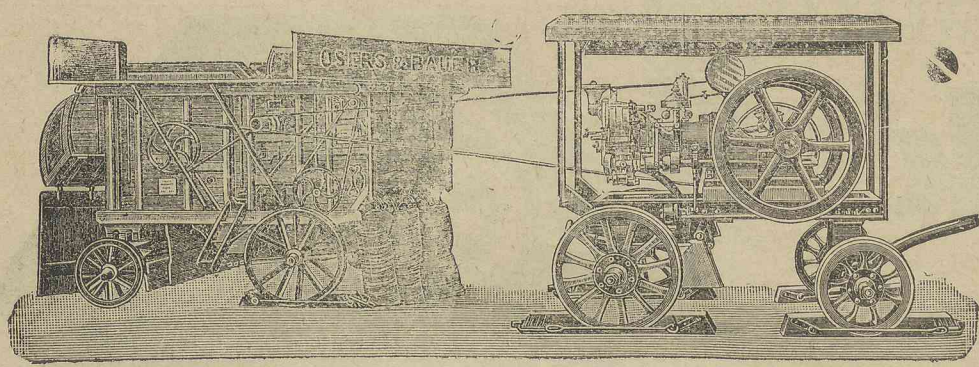
a legelőnyösebb kamatoztatás mellett.

Járadékok, záloglevelek, részvények, sorsjegyek, továbbá aranypénzek és érmék vétel és eladása, elfogad értékpapírokat kezelésre és megőrzésre, bevált szelvényeket és kisorsolt értékeket, biztosít sorsjegyeket árfolyamvesztés ellen, ajánlja katonai házassági óvadékokra különösen alkalmas zálogleveleit.

Minden a bankszakmába vágó felvilágosítással szívesen szolgál.

Oszers és Bauer motorgyárának telepe

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 18.

Ajánlja kitűnő hírnévnek
örvendő

benzin lokomobilt, benzin lokomobilos cséplőszerelvényeit és szivógáz motorait,

1—2 fillér üzemköltséggel.

Elismert elsőrendű gyártmány. Szolid, tömör kivitel! Kitűnő referenciák! Kedvező fizetési feltételek:

Árjegyzékkel s költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém Gyulafehérvár és vidéke n. érd. vevőkörzését tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlási körutamból hazaérkezvén:

a személyesen kiválasztott áru már megérkezett és üzletemben megtekinthető.

Különösen felhívom a n. érd. vevőkörztség b. figyelmét a legdivatosabb tavaszi czikkekre u. m.

női ruha szövetek
delén, batist, blous sephirek, selymek,
diszek és aplicációk,
eső- és napernyők, férfi és női ingek,
férfi és gyermek

posztó és szalmaalapok

NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK stb.

Legnagyobb választékban.

Midőn a n. érd. vevőkörz. 250. aján-
pontos és jó kiszolgálásról biztosított, a
lom magam b. pártfogásába és vagyok
teljes tisztelettel

JUDOVITS JENŐ.

Gyulafehérvárt, az Európa szálloda mellett.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia, élősvény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malacz stb. sem mehet át; ez a legelősebb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a cseméték felásva jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok **szodronyszöveget**, a legtekélyesebb gyártmányt, olesón, 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőllőlugas
minden háznak legszebb dísz-
szöve, egy gyűjtemény 8 faj-
ból 20. tö. egy 200—300
fürtöt terem.

Szőllőoltványok
táblás ültetések és hiányok
pótlására. 60 legkiválóbb
bor- és csemege-faj, szigo-
rnan válogatott, tökéletes
forradásu és fajtisza, dus-
gyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál
megfakad, csak az a legne-
megfakad, csak az a legne-
mesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem,
35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, per-
metezni nem kell, és kezeléséhez semmi tudomány sem
kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

**Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanul-
ságos tartalommal és mindenhez teljes tájé-
koztatóval ingyen és bérmentve küld:**

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, NAGY-KÁGYA

Levelezés minden nyelven.

EZ A KERET SZÜK

ahhoz, hogy a Hoppa angol teint regulator meseszerű
gyors szépítő hatását ecsetelhesük, de ez fölösleges
is, minek szaporítani a szót,

tények beszélnek

vegyenek a t. hölgyek 2 kor. 50 fillért Hoppát és a szept-
ló, májfoltt, bőrvörösség, mitesser, pörösenés, pattanás
és más arcizisztatlanság csodálatos eltűnése minden
szónál szebben bizonyítja, hogy a Hoppa minden mást
feleslegessé tesz, egymaga pótol krémeket, szappant, pudert.
Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehériti az arcot, keze-
ket, nyakat, vállat.

HOPPA KAISER VILMOS és TÁRSA **HOPPA**
angol teint regulator
főraktára:
drogériája

Győr, Bross-ut 1. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

! Szőlőoltványok !

Hiányok pótlására: két éves, száza: 20 korona.

Telepítésre: Gyökerező **zöldoltvány**, ezre: 160 K.;
sima: 90 K. **Fásoltvány** I. 200 K. ez szépségűhával
90 K.

Mind Riparia portális alanyon, a legjobb és legbő-
termőbb bor- és csemege fajokban. — **Hegyi bor** leg-
olcsóbban. — **Árjegyzék ingyen.** —

Székely I. József, Gyöngyös

**Lokomobilok, gőzcséplőgépek, benzinmotorok,
Aratógépek, talajmivelő eszközök,
teljes malomberendezések stb. stb.**

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

Európa szálloda Gyulafehérvárt.

Teljesen átalakítva és renoválva.

Elsőrangú szálloda minden kényelemmel berendezett 30 szobával.

Étterem, kávéház. ☉ Villamos világítás. ☉ Fürdő. ☉ Telefon.
Társas kocsik. ☉ Kitűnő konyha. ☉ Valódi borok. ☉ Kőbányai
sör. ☉ Előzékeny és figyelmes kiszolgálás. ☉ Mérsékelt árak

Haas Vilmos, szállodás.

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszert a

Földes-féle **MARGIT CRÊME**

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CZIKKEK: Margit-hőlgypor (3 színben) 1'20 kor, Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 K.
Margit-arcvíz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Főraktár Gyulafehérvárott: Fröhlich Gyula,
Góth Gyula, Storfer Leo gyógy-
szerészeknél.

Manhold Kálmán

Kula, Bács megyének a Telecska magaslatán fekvő
JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén
tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökerező **zöldajtvány**.
2. **Amerikai és európai** sima és gyökerező vessző.
3. **Alma, körte, barack és kajszinfa** 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. **Gleditsia és Maclura Aurentiaka** élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövissei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megkereséseket kér

MANHOLD KÁLMÁN, nagybérlő.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

-- **Próbadoz 50 fillér.** --

= Fő és szétküldési raktár: =

„Nádor” gyógyszerár

.. Budapest VI., Vezir-körút 17. sz m. ..

Eljen!

Egger mellpasztillái csakhamar meggyógyított.

KAPHATÓ:

Gyulafehérvárt Fröhlich Gyula, Nagy Endre, Storfer Leo gyógyszerárakban.

Nagyenyeden Albert J. örök., U. Kováts József gyógyszerárakban.

ELSŐ DIJAKAT NYERT:

a Párisi, Bordeauxi, Londoni, Brüsseli,
Berlini, Danzigi, Budapesti, Prágai,
Triesti, Gráci, Badeni, Temesvári, Nagy-
szombati stb. kiállításokon.

Kitűnő jó erdélyi borokat

(asztali-, pecsenye és csemegeborokat)

szállít

TEUTSCH B. JÓZSEF

cs. és kir. udvari szállító
segesvári pincészete.

Palackozott borai kaphatók úgy a
Misselbacher-czégnél,
mint az előkelő vendéglőhelyiségekben

Gyulafehérvárt.

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja. —
Felelős szerkesztője: **BRAUN SÁNDOR.** —
Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és Dr. Kalmár Anta —
A NAP a 48-as eszmény leghívebb katonája és a 67-es politika kéréseire törekvője. — A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre.

**A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap,
de a legolcsóbb is.**

Egy szám ára 2 krajczár.
Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér. — Mutatványszámokat készséggel küld: A NAP kiadóhivatala V. ker., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

MACH-féle szabad. egészségi nadrágtartók

Urak részére a 50, 75, 100, 140, 190, kr., fiúk részére a 35, 42 és 50 kr. — Kaphatók mindenütt.

Ezek egészségessé és kényelmessé teszik a nadrágviselést, mivel a kengyel a csatlákon minden mozgásnál eltolódik (1. ábra), továbbá azért, mert a nadrágtartók jó, nyújtható szalagból vannak előállítva és szilárd, rozsdamentes csatlókkal felszerelve.

Gombelvezetés sincs többé! mert a nadrágtartókat nem kell a nadrághoz gombolni (1. ábra), a gombok pedig csak a lyukon használat által szakadnak le. Az öltözködés is gyorsabban végezhető. Különös előnye van abban, ha minden nadrághoz egy készlet tartó-kengyelt (2. ábra) 10 krajczárért szerzünk be és azokat nadrágakasztóval használjuk. Ha a nadrág három ilyen kengyelen fel lesz akasztva, önsúlyával kismúl és megtartja sima, ránc nélkül a formáját a nélkül, hogy vasalni kellene.

Gyárunk a legmodernebb gépezetre van berendezve. Nagy mennyiségben csak nadrágtartókat gyártunk. Az egyszerű gyártás pedig arra készteti, hogy jobb minőségű és a közönségeseknél 25 százalékkal olcsóbb nadrágtartókat szállítsunk.

Cs. kir. szab. nadrágtartó-gyár
FR. MACH, BRÜNN.

6 nap alatt Amerikába.

Személyszállítás

Kanadába és Argentínába.

Kérjen utasítást. — Levelező lap is elég.

FALK és TÁRSA

magyar osztálya

Hamburg, Raboisen 30. szám.

Nagy díjpályázat.

Hogy cégünkre, áruink jóságára a nagyközönség összes rétegének figyelmét felhívjuk, elhatároztuk, hogy egy általános

nagy díjpályázatot

rendezünk olyképp, hogy abban hazánk összes lakói részt vehetnek minden fáradság és költség nélkül.

Cégünk ötven élő magyar kitünőségnek, ugymint: színésznő, énekesnő, színész, író, festő, zeneszerző, szobrász stb. nevét és születési évét, hónapját és napját borítékba zárva és lepecsételve

Gászner Béla dr. kir. közjegyző urnak, (lakik Budapest, Bálvány-utca 4.)

megőrzés végett átadott minden egyes borítékra egy-egy értékes nyereményt, összesen tehát

ötven nyereményt, köztük nagyon értékeset is jegyeztünk fel, és pedig:

1. díj 300 korona aranyban.	6. díj 1 igen finom fuvola.
2. „ 1 gramofon 6 drb. lemezzel.	7. „ 1 kitűnő citera.
3. „ 1 fonograf 6 drb. lemezzel.	8. „ 1 kitűnő ariston 10 hangjeggyel.
4. „ 1 kitűnő hegedű, tokban.	9. „ 1 kitűnő intona 10 hangjeggyel.
5. „ 1 kitűnő harmonika.	10. „ 1 madárutánzó,

és még negyven darab igen érdekes nyereménytárgy.

Azok a pályázók, kiknek születési éve, hónapja és napja az ötven kiválasztott kitünőségünk bármelyikének születési idejével teljesen egyezik, azon nyereményre tarthat igényt, amely nyeremény a lepecsételt borítékokra jegyezve van.

Akik tehát a pályázatban résztvenni óhajtanak, nem kell mást tenniök, mint pontos címüket és születési évüket, a napot egy levelezőlapra írva lehető leggyorsabban hozzánk beküldeni és pedig azért, mert az esetben, ha több pályázó születési napja egyezik, úgy az részesül előnyben, kinek felelete előbb érkezett be, amit a postabélyeg kelte bizonyítani fog. Az ötven kitünőségnek születési ideje

1841. január 1-től 1890. december 31. közt váltakozik.

A pályázatok beküldésének határideje 1907. április 25-ike, a pályázat eredmények kihirdetése és a díjak kiosztása 1907. május 2-án lesz eszközölve.

Hazafias
tisztelettel

STERNBERG ÁRMİN és TESTVÉRE

Budapest VII., Rákóczi-ut 36. sz.

— Árjegyzék mindenféle hangszerekről bérmentve és ingyen.

cs. és kir. udv. hangszergyárosok. Nagy zongorarakta és zongorakölcsönző intézet. Az összes létező hangszerek dúsan felszerelt raktára. —

Új üzlet! Most nyílt meg!

Tisztelettel értesítjük a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy Gyulafehérvárt a főtéren, a **Hungária szállodával szemben** a mai kor igényeinek megfelelő

úri és női divatáru üzletet

nyitottunk.

Ezen alkalommal felhívjuk a n. é. közönség figyelmét dúsan felszerelt áruraktárunk szíves megtekintésére.

A leggazdagabb tapasztalatok birtokában van szerencsénk az idény újdonságainkat felsorolni.

Nagy választék bel- és külföldi ruhakelmékben. — Pongyola és bluzkélme különlegesség. — Gyapjú és mosó delainek. — Francia selyem batisztok, sima és mintázott minden színben és kivitelben. — Angol zefírek izléses és válogatott mintákkal. — Fehér és színes ruhavászon. — Budai és székesfehérvári képfestő áru, továbbá jó minőségű karton és levantine, csakis valódi, szintartó. — Gummi, lakó és bőrvő újdonságok, öv- és diszcsattok. — Valansien, tüll- és légesipkekelmék, aplicációk, himzések és csipkék nagy választékban. — Szövött és kötött árúk, férfi-, női- és gyermekharisnyákban, továbbá czérnakesztyűkben dúsz választék. — Nap- és esernyő újdonságok. — Rövid árúk, belés árúk és szabókellékek óriási választékban. — Angol és francia selyem újdonságok, chiné selymek, magyar gyártmányú szentgotthárdi fekete selymek. — Magyar és angol gyártmányú férfi kalapok. Jó minőségű zefir és chiffon ingek, alsónadrágok, bőr- és czérnakesztyűk, gallérok, kézelők és harisnyák, fehér és színes zsebkendők, bot- és ernyő újdonságok. Nyakkendő különlegességek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradunk kiváló tisztelettel

Győri és Austerlitz.

Előzékeny kiszolgálás!

Jutányos árak!

TITANIA!

Gyors gőzmosó gép!

Ez idő szerint a legjobb mosógép!

Takarékosság pénzben, időben és munkában, szappan-, viz-, és fűtőanyagban. Egyben vízmelegítő is lévén e gőzmosó gép, megtakarítja a külön tüzhelyen való vízmelegítésre szükséges tüzelőanyagot is.

A fehéreneműeket a legnagyobb kimélettel tisztítja a „TITANIA” gőzmosógép, — azért ezen fontos czikk is háromszorosan hosszabb ideig fog tartani, mint eddig tartott.

A „Titania” gőzmosógép mosónő segítségével nélkül hófehérre mossa a fehéreneműeket.

Megtekinthető, illetve egyszeri próbamosásra díjtalanul is kapható

Jickeli F. Károly
vas főraktárában

Gyulafehérvárt, V., Széchenyi-utca 13. szám.